

bliotheek

de Bibliotheek
De Lage Beemden

Jaarverslag 2021

Dit jaar is het pyjamafeestje niet in de Bibliotheek.
Je kunt het feestje gezellig thuis op de bank of in bed vieren.
Trek je pyjama aan, pak je liefste knuffel en luister samen online
naar het verhaal van Coop kan het! Het verhaal is te bekijken
van woensdag 20 januari tot en met zaterdag 30 januari.
Dat kan via de link op onze website.
www.bibliotheeklagbeemden.nl de Bibliotheek

De Nationale
20 t/m 30

LEES VOOR DE PRENTEN

De Nationale
Prentententoonstelling 2021

Stichting Collectieve
Aankoop van het
Nederlandse Boek

2021-2022

DE BIBLIOTHEEK IS ESSENTIEEL

Namens alle medewerkers en vrijwilligers van Bibliotheek De Lage Beemden bied ik u het jaarverslag 2021 aan. We kijken opnieuw terug op een jaar dat anders dan anders was. Natuurlijk vanwege de aanhoudende coronapandemie. Maar óók omdat onze dienstverlening zich uitbreidde en veranderde als antwoord op de vraag en behoefte in ons werkgebied.

Een jaar met vele gezichten

We startten én eindigden het jaar in een lockdown. Tussen die twee lockdowns in was het een jaar met veel verschillende gezichten. Bibliotheken werden benoemd als essentiële voorziening. Waardoor we van ‘slechts’ een AfhaalBieb een vanzelfsprekende plek werden om mensen de weg te wijzen en te helpen met de juiste informatie over bijvoorbeeld het regelen van een vaccinatieafspraak en het installeren van de coronacheckapp. Zo kregen we als bibliotheek met het Informatiepunt Digitale Overheid een nieuwe taak, en weten meer mensen de bibliotheek te vinden. Tegelijkertijd konden we onze reguliere activiteiten en cursussen pas halverwege het jaar weer starten waardoor veel van onze trouwe bezoekers ons lang hebben moeten missen. We bleven steeds positief en wendbaar inspelen op wat er wel mogelijk was.

De PeuterBieb Online startte, waarmee we elke twee weken een online feestje bouwen met de leukste prentenboeken voor peuters. Hiermee blijken we meer en andere deelnemers te bereiken, zoals groepen uit de kinderopvang die makkelijker online kunnen aansluiten dan met de hele groep naar de bibliotheek kunnen komen. Zo brengt een beperking óók nieuwe mogelijkheden en een andere dynamiek in ons werk.

Op deze plek wil ik tot slot nog het Taalhuis in de gemeente Gemert-Bakel noemen, waarvan wij in 2021 de coördinatie op ons hebben genomen. Met de komst van de Taalhuisvrijwilligers naar de bibliotheek mochten we veel nieuwe gezichten verwelkomen. Het jaar 2021 onderstreept daarmee de maatschappelijke waarde en relevantie van de bibliotheek. Een mooie bevestiging van de ontwikkeling die we als bibliotheekorganisatie in de afgelopen jaren hebben ingezet.

In dit jaarverslag leest u welke dienstverlening we in 2021 gerealiseerd hebben, met wie we dit hebben gedaan en wat de waarde hiervan is voor gebruikers van onze dienstverlening, bibliotheekleden en de lokale gemeenschap waarbinnen wij ons werk doen. Ik wens u veel leesplezier toe.

Hartelijke groet,
Jantine van den Boom
Directeur - bestuurder

MOTTO, KERNTAKEN EN DIENSTVERLENING

Ons motto is: ontwikkeling, ontmoeting en ontspanning voor iedereen! Dit motto geeft veel mogelijkheden om invulling te geven aan de vijf wettelijke kerntaken van de bibliotheek, namelijk: kennis & informatie, educatie & ontwikkeling, leesbevordering & literatuur, ontmoeting & debat en kunst & cultuur.

Bibliotheek De Lage Beemden voldoet met haar dienstverlening aan de kerntaken van de wetgeving op een wijze die aansluit op de gemeentelijke doelstellingen zoals zelfredzame burgers, inclusie, aanpak van laaggeletterdheid, bestrijding van (kinder)armoede en positieve gezondheid. Onze dienstverlening is op hoofdlijnen te verdelen in vijf pijlers.

- 1 De BoekStart programma's. Deze richten zich op het stimuleren van (voor)leesplezier en leesmotivatie bij kinderen van 0 tot en met 3 jaar, hun ouders en grootouders.
- 2 De Bibliotheek op School. Omdat ieder kind een rijke leesomgeving verdient, werken we nauw samen met het onderwijs (basisscholen en voortgezet onderwijs) om deze te bieden. Ook hier staan de belangen om leesplezier, leesmotivatie en leeskilometers (veel- en dieplezen) bij kinderen te stimuleren centraal.
- 3 De bibliotheekvestigingen. Deze hebben in steeds sterkere mate de functie van huiskamer van het dorp. De bibliotheken zijn in Nederland de enige openbare voorzieningen die voor iedereen gratis toegankelijk en te gebruiken zijn. Met de toevoeging van het Informatiepunt Digitale Overheid vervullen onze vestigingen daarnaast steeds meer de functie van vraagbaak. Deze laagdrempeligheid is in onze huidige

maatschappij steeds belangrijker. Naast het lenen van boeken is er ruimte voor verblijf, ontmoeting met anderen, vinden van betrouwbare informatie of antwoord op een hulpvraag, werken en leren en natuurlijk ontspanning.

- 4 De Taalhuizen. In alle drie onze gemeenten zijn taalnetwerken actief die volwassenen ondersteunen om zelfredzamer te worden. Dit door hun vaardigheden op het gebied van lezen, schrijven, spreken en computeren te verbeteren.
- 5 Programmeren van activiteiten. De bibliotheek programmeert tal van activiteiten aan de hand van diverse programmalijnen. Bijvoorbeeld het KennisCafé, de KennisFabriek, het Literair Café en het Digicafé. De bijeenkomsten verrijken de bezoekers met kennis, informatie, inspiratie en ontmoeting. Het draagt bij aan een breder wereldbeeld en versterkt onderlinge verbinding en empathie.

CORONA EN DE BIBLIOTHEEK

De coronamaatregelen hebben het afgelopen jaar opnieuw invloed gehad op onze dienstverlening. De bibliotheken krijgen vanuit de branchevereniging protocollen en richtlijnen aangereikt voor de diensten die verricht worden, afgestemd op de landelijke RIVM-richtlijnen. Het aanbieden van die diensten is aan bibliotheken zelf en hangt af van lokale mogelijkheden, afstemming met de veiligheidsregio's en met gemeenten, mogelijkheden in de multifunctionele accommodaties waar onze bibliotheekvestigingen zich bevinden en beschikbaarheid van medewerkers en vrijwilligers.

Bibliotheekvestigingen

Omdat de bibliotheken als essentiële voorziening werden aangemerkt, hebben we onze deuren in 2021 niet hoeven sluiten. Het gebruik van voorzieningen zoals de leestafel en computers was wel lange tijd beperkt. Groepsactiviteiten en cursussen konden pas vanaf juli weer plaatsvinden in de bibliotheek, waarbij er beperkingen golden voor de groepsgrootte.

Inzet van medewerkers

De coronamaatregelen hebben in 2021 geen invloed meer gehad op de inzet van medewerkers. Daar waar werkzaamheden niet op de gebruikelijke manier of op locatie konden worden uitgevoerd, werden alternatieve werkvormen gevonden. De richtlijn om zoveel mogelijk thuis te werken, werd goed opgevolgd en zat de samenwerking tussen collega's en met samenwerkingspartners niet in de weg. Iedereen was inmiddels gewend aan een nieuwe manier van werken.

Inzet van vrijwilligers

Mede dankzij de inzet van onze vrijwilligers was de AfhaalBieb een succes en hebben we onze werkzaamheden binnen de Taalhuizen in Gemert-Bakel en Boekel kunnen uitbreiden en waar mogelijk onze activiteiten en cursussen kunnen voortzetten. Door het annuleren van activiteiten, hebben wij opnieuw onze vrijwilligers een deel van het jaar moeten missen. We hebben hen steeds op de hoogte gehouden van wat er wel en niet kon volgens de richtlijnen, en zijn met iedere vrijwilliger in gesprek gebleven over zijn of haar inzetbaarheid. De persoonlijke situatie van vrijwilligers speelde daar vanzelfsprekend een belangrijke rol in; een deel van onze vrijwilligers behoort tot een risicogroep voor corona, of is mantelzorger voor iemand in een risicogroep.

Activiteiten

De coronamaatregelen hebben de grootste impact gehad op onze activiteiten en programmering.

Veel georganiseerde activiteiten in de bibliotheekvestigingen of op locatie bij samenwerkingspartners, maar ook op scholen, consultatiebureaus en bij de peuterspeelzalen moesten worden geannuleerd. De activiteiten die wel doorgingen, hadden veelal een kleiner bereik dan gebruikelijk omdat mensen terughoudend waren met deelnemen of omdat er beperkingen golden voor de groepsgrootte. Activiteiten voor de jeugd zijn grotendeels wel doorgegaan, voor activiteiten op scholen hebben we goede alternatieve werkvormen kunnen vinden in samenspraak met de scholen.

Leerkracht: “Het is mooi dat jullie het biebproject via een filmpje kunnen introduceren, maar er gaat toch niks boven de aanwezigheid van de ‘biebjuf’ in de klas.”

BoekStart

Net zoals in het eerste coronajaar, bleven ook in 2021 de consultatiebureaus het grootste deel van het jaar gesloten voor de activiteiten van de BoekStartcoach. Hierdoor was het moeilijker om jonge ouders te bereiken. Gelukkig konden kleinschalige activiteiten in de bibliotheek wel vaak doorgaan, zoals de BabyBieb. De BoekStartcoach ontvangt in een intieme setting ouders met hun baby. Met de mooiste babyboekjes, allerlei materialen en liedjes lekker samen speellezen.

De consultatiebureaus zijn van grote waarde geweest in de verspreiding van de BoekStartkoffertjes. Hoewel ouders in de tweede helft van het jaar het koffertje ook in de bibliotheek konden ophalen, bleek de inzet van de consultatiebureaus een waardevolle toevoeging. Het aantal BoekStartleden is dan ook gegroeid in 2021. Deze samenwerking willen we daarom graag voortzetten.

Bij landelijke campagnes als de Nationale Voorleesdagen, Media Ukkie Dagen en de BoekStartdag bleef corona een spelbreker. Inventief geworden door de voorgaande periode lukte het de BoekStartcoaches toch om ouders en jonge kinderen te bereiken. Al was het maar via de ramen van onze bibliotheekvestigingen waar grote bomen op bevestigd waren. Hierin werden de door kinderen geknutselde Coco-vogeltjes gezet. Gezellig bij de grote moedervogel.

CIJFERS JEUGD & JONGEREN

0 - 3 jaar

Aantal kinderdagverblijven:

16	3	Boekel
(2020: 18)	7	Gemert-Bakel
	6	Laarbeek

Aantal voorleescoördinatoren

KOV:	6	Boekel
35	18	Gemert-Bakel
(2020: 35)	11	Laarbeek

Aantal ingezette projecten en activiteiten 0-4 jaar: **41**

+ **1** activiteit op het gebied van Digitale Geletterdheid, in de vorm van een inspiratiedocument voor de Media Ukkie Dagen.

Resultaten BoekStartcoach:

Aanwezigheid op consultatiebureau*:

16	5	Boekel
(2020: 25)	11	Gemert-Bakel

Aantal ouders gesproken:

100	35	Boekel
(2020: 252)	65	Gemert-Bakel

* In Laarbeek konden we dit jaar niet terecht

Aantal peuterspeelzalen:

17	3	Boekel
(2020: 26)	9	Gemert-Bakel
	5	Laarbeek

Aantal kinderen lid 0-3 jaar:

965	292	Boekel
(2020: 942)	367	Gemert-Bakel
	306	Laarbeek

BabyBieb activiteiten:

5 Bereik: **21**

Alle BoekStartdiensten op een rijtje:

BoekStartkoffertje - BoekStart in de kinderopvang -

BoekStartdistributie - BoekStartcoach.

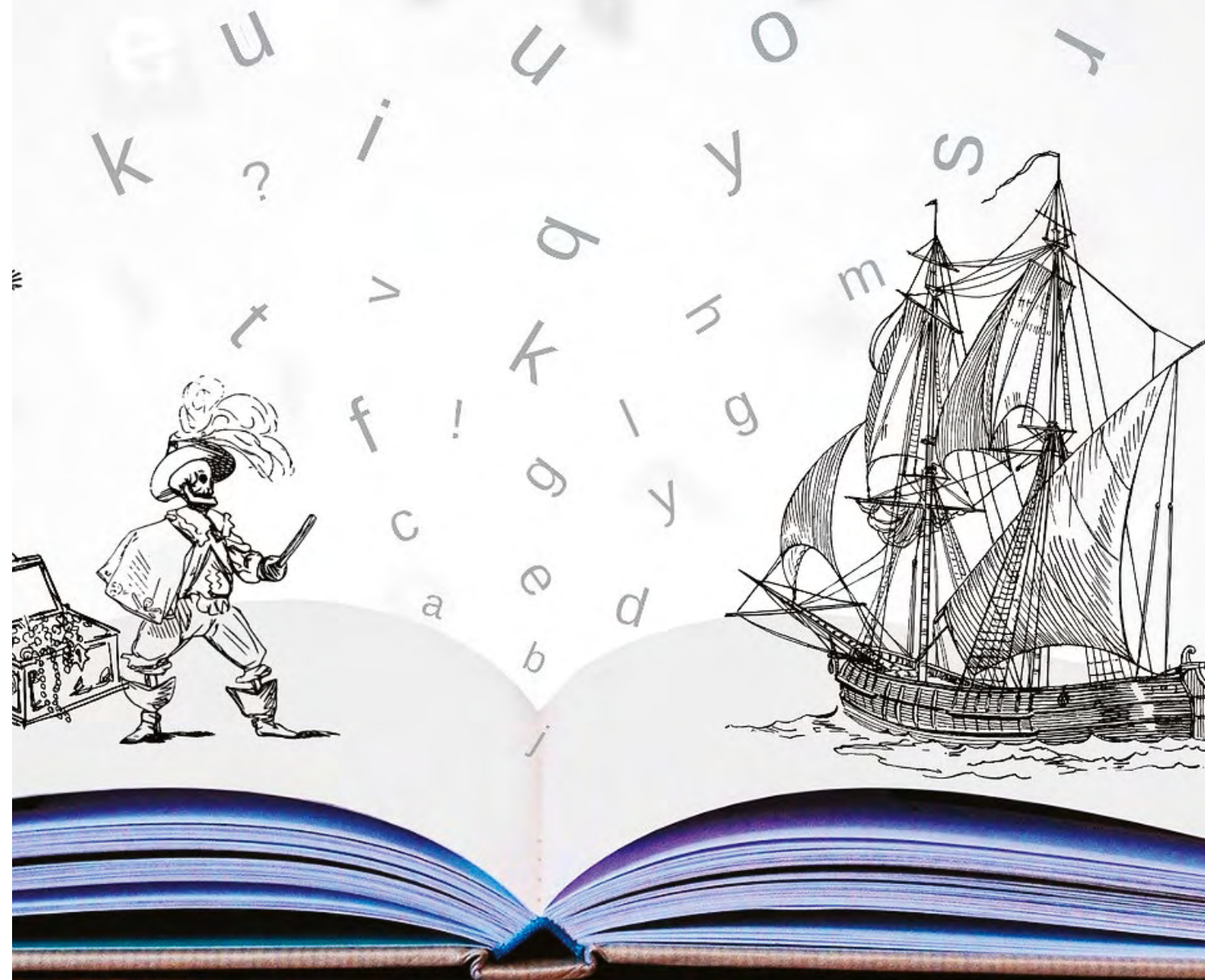
Leesbevordering en digitale geletterdheid

De tijden van lockdown hebben de lees- en mediacoaches gebruikt om het aanbod leesbevordering en digitale geletterdheid voor basisscholen te actualiseren en uit te breiden. Hoe fijn is het dan om te merken dat scholen massaal gebruik maken van dit – deels nieuwe – aanbod. De coronatijd heeft ervoor gezorgd dat er meer leesachterstanden zijn. Tevens zaten alle kinderen, ook kleuters, langdurig voor een scherm. Het is dus nog urgenter geworden om ook jonge kinderen al bewust te leren omgaan met digitale media.

Hiervoor hebben onze lees- en mediacoaches nieuwe projecten ontwikkeld, die in het nieuwe schooljaar meteen goed zijn afgenomen. Dit onderstreept hoe belangrijk het is dat we in gesprek blijven met het onderwijs en ons aanbod aanpassen aan de behoefte die er is. Voor de zomervakantie boden we een project Vakantielezen aan voor alle leerlingen uit de groepen 3 en 4. Hier is massaal op ingeschreven waardoor heel veel kinderen al lezend op reis gingen naar de Sprookjeseilanden, de Griezelkust, Avonturenland, Lachland en Sportmanië.

De collecties van de Bibliotheken op school zijn op meer scholen dan voorheen gebruikt om kinderen ook thuis te laten lezen. Tevens waren er scholen, die nog niet zijn aangesloten bij de Bibliotheek op school, die graag wilden meedoen aan de Leesmonitor. De resultaten hiervan gelden als nulmeting voor leesplezier en leesbevordering en werden meegenomen in het besluit om een samenwerkingsovereenkomst aan te gaan. In 2021 is er een nieuwe school aangesloten en ook in 2022 verwachten we nieuwe scholen te mogen verwelkomen.

*Na een introductieles van het project Poëzie in de klas:
“Juf, wanneer kom je nog een keertje terug? Ik vond het superleuk!”*

CIJFERS JEUGD & JONGEREN

Aantal dBos scholen

21	4	Boekel
(2020: 20)	12	Gemert-Bakel
	5	Laarbeek

Bezit boeken scholen: **41.752**
(2020: 39.682)

Uitleningen dBos: **1.489**
(2020: 467)

Leesbevorderingsactiviteiten en
projecten scholen: **244**
Bereik: **6.344**
(2020: 6.085)

Voorleeskampioenschappen
deelnemers: **21**

4	Boekel
9	Gemert-Bakel
8	Laarbeek

Bereik: **630***
(2020: 570)

* Vanwege de lockdown waren alle voorleeswedstrijden online via Zoom.

Aantal kinderen lid 4-12 jaar:

6.047	1.105	Boekel
(2020: 6.101)	3.326	Gemert-Bakel
	1.616	Laarbeek

Leescoördinatoren op scholen:

28	8	Boekel
(2020: 28)	14	Gemert-Bakel
	6	Laarbeek

Workshops leesbevordering
voor leerkrachten: **4**
Bereik: **16**
(2020: 18)

Activiteiten digitale geletterdheid:

19 (2020: 9)
Bereik: **562** (2020: 267)

Uitbreiding aanbod en versteviging samenwerking voortgezet onderwijs

VMBO Doregraaf in Gemert verlengde in 2021 de samenwerkingsovereenkomst met Bibliotheek De Lage Beemden voor onbepaalde tijd. Een stevige basis voor de toekomst en een ondersteuning van de goede samenwerking. Voor de scholieren van de Doregraaf hebben we ons aanbod flink uitgebreid. Op het gebied van leesbevordering is er een project rondom verfilmde boeken bij gekomen, evenals een projectcollectie met als thema Tweede Wereldoorlog. Op het gebied van digitale geletterdheid is er nu een project over sexting met daaraan gekoppeld boeken die over dit thema gaan, en een project dat een aantal lesmodules bevat voor jongeren en de digitale overheid.

Nederland Leest Junior

Tijdens de landelijke campagne Nederland Leest Junior hebben leerlingen een verhaal geschreven over het najagen van hun dromen. Ze werden geïnspireerd door lokale en inmiddels bekende jongeren die hun eigen verhaal vertelden, zoals de oprichters van Wish Outdoor.

Leesoffensief Brabant

Met de landelijke subsidie vanuit het Leesoffensief startten we halverwege 2021 een samenwerking met VMBO De Laarbeecke in Beek en Donk. Met extra collectie en (lees)activiteiten in de eerste twee leerjaren verbonden we lezen en sport met elkaar. Met zeer enthousiaste deelname van leerlingen en positieve reacties van docenten. Wat ons betreft een mooie opmaat naar verdere samenwerking met De Laarbeecke.

Een leerling uit de Schakelklas na een boekintrodactie van het boek Oppassen van Annemarie Bon (die later de klas ook zou bezoeken): "Mag ik dat boek? Ik wil het graag lezen!"

CIJFERS JEUGD & JONGEREN

13 - 18 jaar

Aantal jongeren lid 13-18 jaar:

3.854

(2020: 3.825)

727 Boekel
1.996 Gemert-Bakel
1.131 Laarbeek

Leesbevorderingsactiviteiten

Voortgezet Onderwijs:

60

(2020: 17)

Totaal bereik:

1.080

(2020: 317)

Activiteiten digitale geletterdheid

Voortgezet Onderwijs:

5

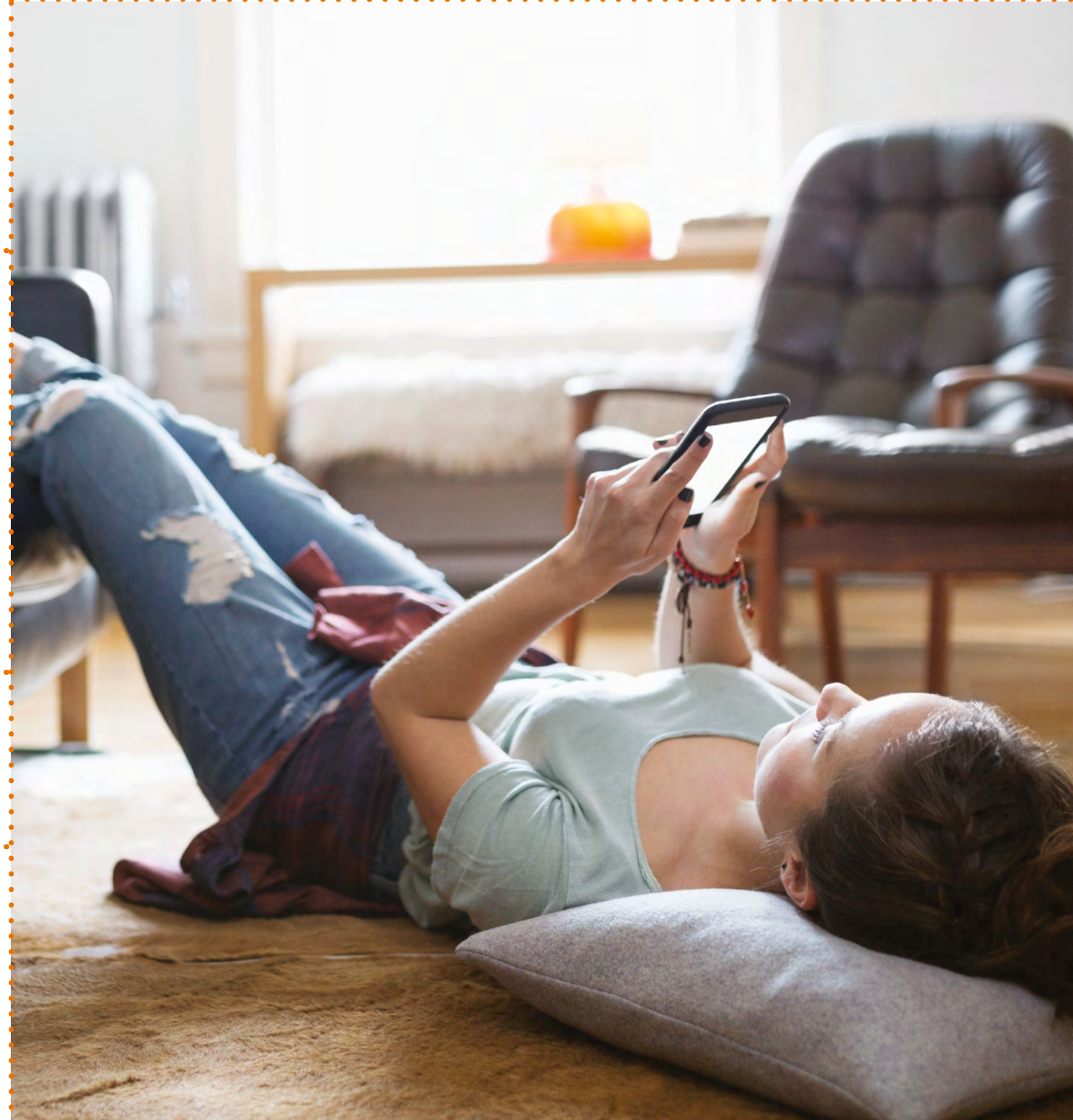
Totaal bereik:

108

BasisPlusklas aantal leerlingen:

11

(2020: 15)

VESTIGINGEN

Het aantal keren dat we afgelopen jaar hoorden van mensen hoe blij ze waren dat de bibliotheek open bleef tijdens de lockdowns en coronabeperkingen, is niet op twee handen te tellen. Onze vestigingen bewezen hun waarde als laagdrempelige en veilige plek om je zinnen te verzetten, te ontspannen, hulp en informatie te vragen.

Opgefrist

In verschillende vestigingen hebben we de inrichting en aankleding aangepakt, waardoor er weer een frisse uitstraling is. De kers op de taart zijn natuurlijk de Huiskamers in Mariahout en Lieshout, waarin de bibliotheek één van de partners is. Inmiddels is in Lieshout al volop gestart met de programmering van leuke en interessante activiteiten in de nieuwe Huiskamer. We doen dit zoveel mogelijk in samenwerking met de andere partners, Stichting Dorpshuizen Laarbeek en de LEV-groep.

Collectie

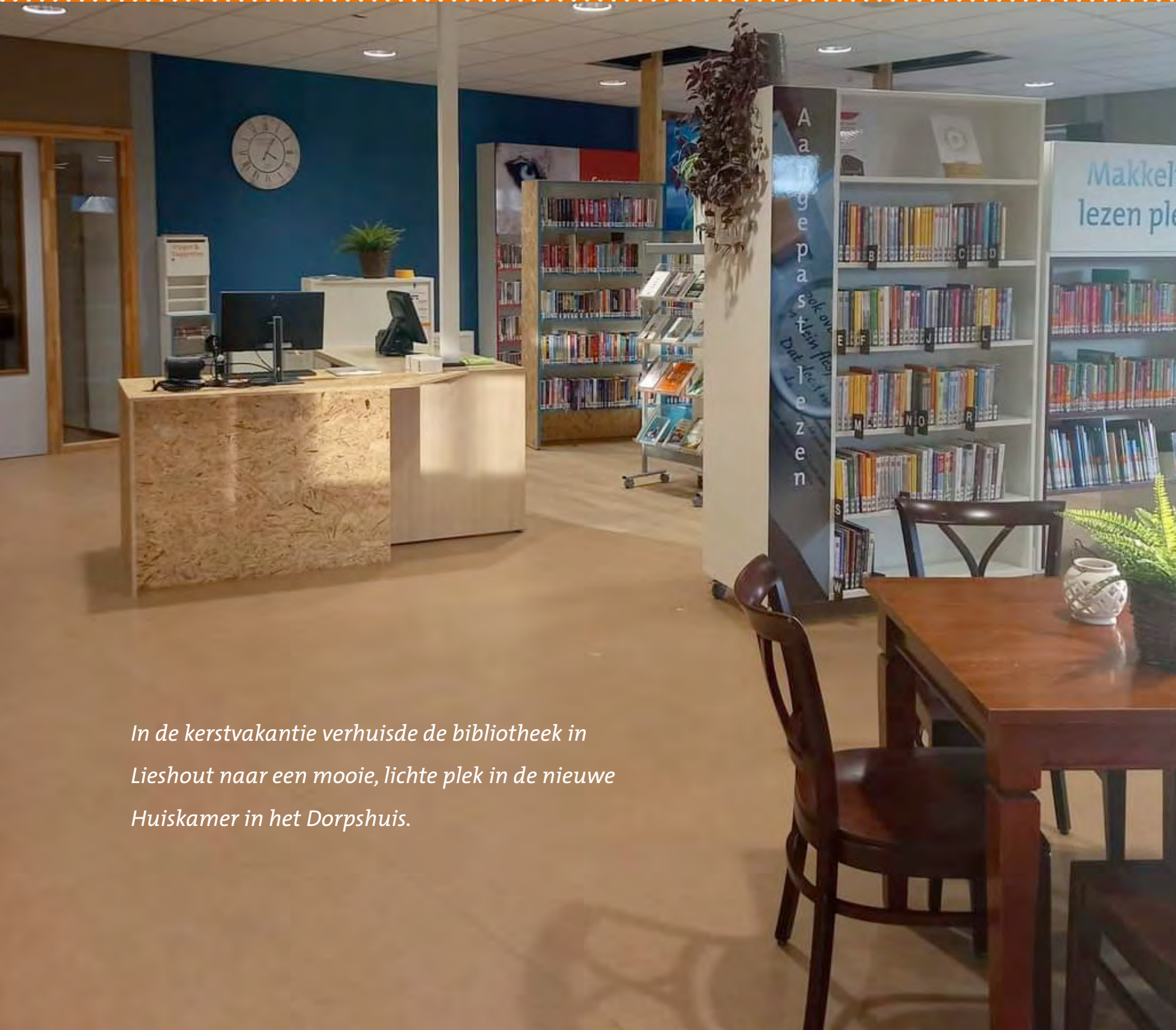
De totale collectieomvang is in 2021 gegroeid ten opzichte van het jaar ervoor. Door de omvorming van enkele vestigingen naar Huiskamer ontstaan er wel accentverschuivingen in de collectie. Zo leggen we meer nadruk op collecties voor kwetsbare doelgroepen. Hierbij moet gedacht worden aan anderstaligen, laaggeletterden en mensen met (een naaste met) dementie.

Leden

Het totaal aantal leden daalde iets ten opzichte van 2020. Het aantal jeugdleden bleef gelijk, het aantal volwassen leden nam af. Dat heeft te maken met een inhaalslag na het eerste coronajaar, waarbij we een opschoning hebben gedaan van leden die 18 jaar zijn geworden en moeten gaan betalen voor hun abonnement. Vanwege de coronabeperkingen vonden we het passend deze leden in 2020 op een jeugdabonnement te laten staan en hen pas in 2021 aan te schrijven om hun abonnement om te zetten naar betaald.

De ledenwerfactie in juni leverde 27 nieuwe volwassen leden op in een maand tijd, dat is ongeveer vier keer zoveel als we normaal gesproken mogen verwelkomen in een maand. Daarnaast heeft een aantal leden hun abonnement uitgebreid onder de condities van de actie. Een mooi resultaat en een mooie manier om vaker mee te experimenteren.

VESTIGINGEN

In de kerstvakantie verhuisde de bibliotheek in Lieshout naar een mooie, lichte plek in de nieuwe Huiskamer in het Dorpshuis.

Uitleningen en online bibliotheek

Het aantal uitleningen van fysieke materialen steeg, dat is logisch na het jaar 2020 waarin we deels gesloten zijn geweest door corona. In 2020 zagen we een explosieve stijging van het aantal geleende e-books en het aantal leden dat gebruik maakte van de online bibliotheek. Een positief effect van corona. De stijging van het aantal leden dat gebruik maakt van de online bibliotheek zette in 2021 verder door. Zij leenden in totaal wel iets minder e-books dan het jaar daarvoor. Niettemin steeg het aantal gecombineerde uitleningen van fysieke en online boeken. We zien dat mensen een nieuwe balans vinden tussen het lezen van papieren boeken en online boeken. Een mooie ontwikkeling!

Kerstwensen

Aan het einde van het jaar hingen veel bezoekers een wens in de kerstwensenbomen in onze vestigingen. We tekenden mooie wensen op: natuurlijk veel gezondheid en een einde aan corona, maar ook de wens voor een nieuwe juf en vele wensen dat de bibliotheek nog lang mag blijven bestaan.

E-BOOKS IN 2021

Sinds 2014 kunnen leden van de openbare bibliotheek e-books lenen. Elk jaar komen er steeds meer leden met een e-bookaccount bij en worden er meer e-books uitgeleend. In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books in 2021 voor de Bibliotheek De Lage Beemden.

Meest geleende e-books in 2021

- 1 't Hooge Nest**
Roxane van Iperen
- 2 De meeste mensen deugen**
Rutger Bregman
- 3 Een Noorse wintersnacht**
Karen Swan
- 4 Bloedsteen**
Bernice Berkleef
- 5 Te mooi om waar te zijn**
Olga Meer

Geregistreerde accounts

Op 31 december waren er **892** accounts.

Leners

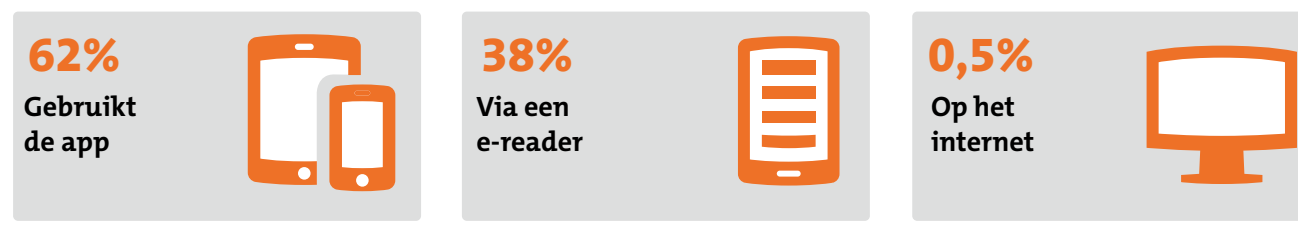
710 mensen leenden minimaal **1** e-book.

Uitleningen

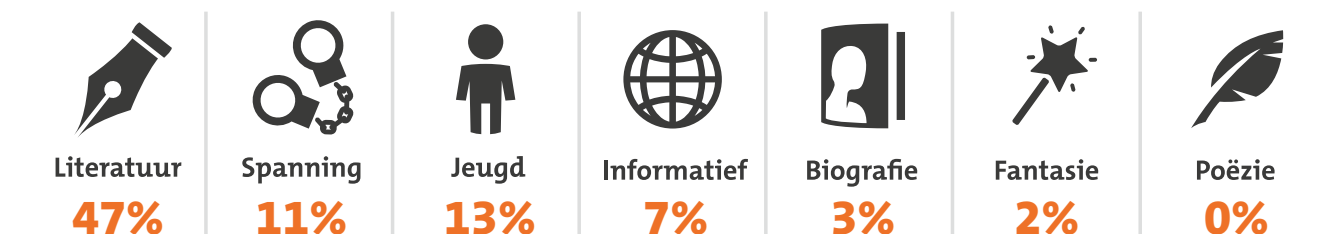

Er werden in 2021 gemiddeld **885** e-books per maand uitgeleend.

Hoe werden de e-books gelezen?

Uitleningen per genre

Bron: de Koninklijke Bibliotheek

CIJFERS VESTIGINGEN

Leden 0 - 18 jaar:

10.866 (2020: 10.868)

Boekel: 2.124
Gemert-Bakel: 5.689
Laarbeek: 3.053

Leden 18+:

2.269 (2020: 2.778)

Boekel: 508
Gemert-Bakel: 1.054
Laarbeek: 707

Totaal aantal leden:

13.135

(2020: 13.646)

Aantal boeken en media:

71.248 (2020: 69.207)

0 - 18: 41.731
18 +: 29.517

Geleende materialen:

(Incl. verlengingen,
excl. Bibliotheek op school)

190.892

(2020: 187.653)

Geleende e-books:

10.600

(2020: 11.200)

Ontvangers nieuwsbrief:

3.564 (2020: 3.650)

Ontvangers

Jeugdnieuwsbrief: **54***

* Nieuw in 2021 Jeugdnieuwsbrief voor samenwerkingspartners in opvang en onderwijs.

Verlengingen:

59.238

(2020: 51.913)

Reserveringen:

27.313

(2020: 21.834)

Aantal inloggen in Mijn

Account op de website:

5.500 (2020: 5.100)

Gebruik eBieb app:

Inlogs: **19.027**

(2020: 25.000)

921 unieke gebruikers

544 terugkerende gebruikers

Aantal bezoeken
online catalogus
op de website:

194.000

(2020: 81.000)

INFORMATIEPUNT DIGITALE OVERHEID

In 2021 openden we in alle zes vestigingen een Informatiepunt Digitale Overheid (IDO). In eerste instantie moesten de mensen hun weg naar het IDO nog wel vinden, maar met de start van de landelijke pr-campagne op radio en televisie en de invoer van het coronatoegangsbewijs (CTB), oftewel de QR-code, kwam het IDO duidelijk op het netvlies bij iedereen met vragen aan de overheid.

Diverse overheidsgerelateerde vragen

Het zal niet verrassend zijn dat de meeste vragen te maken hadden met het coronatoegangsbewijs. Het ging van het aanvragen van een DigiD tot het printen van een papieren QR-code en van het aanvragen van een activatiecode tot het installeren van de app op de telefoon. Daarnaast waren er ook diverse andere vragen, bijvoorbeeld over pensioen, huursubsidie, RDW en de boosterprik. In de laatste maanden van het jaar hebben we ruim 40 vragen geregistreerd. Uiteindelijk zijn er veel meer vragen bij het IDO gesteld, met name met betrekking tot hulp bij de QR-code. Door de drukte schoot het registeren er vaak bij in.

Feestelijke opening IDO

Halverwege het jaar hebben we in elke gemeente het IDO op feestelijke wijze geopend samen met de burgemeesters.

TAA LHUIZEN

Om volwaardig mee te kunnen doen in de samenleving is zelfredzaamheid een vereiste. Dat begint bij goede taal-, lees-, reken- en digitale vaardigheden. In onze bibliotheekvestigingen bieden we daarvoor passend aanbod voor jong en oud. Denk daarbij aan het Makkelijk Lezen Plein, luisterboeken, grootletterboeken en prentenboeken in diverse talen.

Basisvaardigheden

De rol en bijdrage die de bibliotheek levert aan het vergroten van basisvaardigheden voor iedereen is de afgelopen jaren enorm gegroeid en past in de ontwikkeling tot maatschappelijk-educatieve bibliotheek. Voor volwassenen komt onze dienstverlening rondom basisvaardigheden samen in de Taalhuizen en in het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Taalmaatje: "Ik ben heel enthousiast over deze manier van werken, 1 op 1, met veel betrokkenheid"

Taalhuizen

In alle drie de gemeenten in ons werkgebied maken wij als bibliotheek deel uit van het lokale Taalhuis. Dit doen we samen met de gemeenten, sociale partners, onderwijsinstellingen en landelijke organisaties als Stichting Lezen en Schrijven. We werken met elkaar aan de bestrijding van laaggeletterdheid door het vinden van laaggeletterden en het aanbieden van laagdrempelige informele en formele cursussen en bijeenkomsten. We brengen ons aanbod bij elkaar en zorgen ervoor dat dit via één ingang, het Taalhuis, laagdrempelig en overzichtelijk toegankelijk is voor professionele doorverwijzers en de laaggeletterde zelf.

TAA LHUIZEN

Digitale cursussen

De bibliotheek organiseert in alle drie de gemeenten de informele digitale cursussen Klik&Tik en DigiSterker. Als gevolg van de corona lockdowns liepen de wachtlijsten voor deze cursussen aan het begin van het jaar op. Juist in deze tijd bleek de behoefte aan het volgen van deze cursussen groot. Het belang van het beheersen van digitale vaardigheden dringt bij steeds meer mensen door. Met het draaien van dubbele lesgroepen hebben we de wachtlijsten in de periode waarin we weer bij elkaar mochten komen voor een groot deel kunnen wegwerken.

Cursist DigiSterker: "Fijn dat deze lessen zo georganiseerd worden. Hierdoor kan ik, zonder anderen te belasten, tóch werken aan mijn digitale vaardigheden. Top!"

TAA LHUIZEN

Uitbreiding taken

Per gemeente verschilt de bijdrage van de bibliotheek aan het Taalhuis, afhankelijk van de samenwerking en het gezamenlijk aanbod. In de gemeente Gemert-Bakel hebben wij dit jaar de organisatie en vrijwilligers rondom het TaalCafé en de inzet van taalmaatjes overgenomen van de vertrekkende welzijnsinstelling. In Boekel viel de organisatie van het TaalCafé al onder onze hoede. Dit jaar namen wij daar ook de taalmaatjes over, die eerst ondergebracht waren bij Stichting Vluchtelingenwerk. Dankzij het onderbrengen van de taalmaatjes bij de bibliotheek is het mogelijk hen breder in te zetten. Ook andere taalvragers dan vluchtelingen, bijvoorbeeld arbeidsmigranten en taalvragers met een Nederlandse achtergrond, kunnen nu een beroep doen op een taalmaatje. De uitbreiding van deze taken in Gemert-Bakel en Boekel betekenden een grote uitbreiding van het aantal vrijwilligers voor de gehele bibliotheek. Er is dan ook veel tijd en energie gestoken in verdere professionalisering van ons vrijwilligersbeleid, het trainen en opleiden van alle nieuwe vrijwilligers en het inbedden van de nieuwe functies in onze dagelijkse organisatie.

Conversatieles in De Eendracht in Gemert.

Meerjarenplan Laaggeletterdheid Gemert-Bakel

Dit jaar startten we ook met de uitvoering van het Meerjarenplan Laaggeletterdheid waarvoor de gemeente Gemert-Bakel voor de komende vier jaar subsidie beschikbaar heeft gesteld. De bibliotheek treedt hierin op als penvoerder voor de partners binnen het Taalhuis, vervult de coördinatietaak en is dit jaar gestart met het eerste project uit de gezinsaanpak, namelijk Voor jou en je Kind. Dit project is bedoeld om de taalvaardigheid en betrokkenheid van ouders van basisschoolkinderen te vergroten.

TAA LHUIZEN

Koerswijziging Taalhuis Laarbeek

In Laarbeek vervulde de bibliotheek dit jaar tijdelijk de rol van Taalhuiscoördinator om samen met de partners aandachtspunten uit een evaluatie in 2020 op te pakken. De gemeente heeft halverwege het jaar besloten de koers voor het Taalhuis aan te passen en deze in te passen in haar Leven Lang Leren strategie. De taken blijven in de basis hetzelfde, de overlegstructuur is per 2022 aangepast.

Corona

Alle Taalhuisactiviteiten hadden ook dit jaar last van beperkingen door corona. Door de ervaring uit het vorige jaar konden we sneller schakelen en weer opstarten zodra het mogelijk was, en kon het TaalCafé deels online worden voortgezet. Maar opnieuw bleek voor deze kwetsbare groep deelnemers, die zich online minder makkelijk beweegt, dat ontmoeting en fysieke lessen en bijeenkomsten noodzakelijk zijn.

Deelnemer Escapekoffer:

“Het is confronterend en frustrerend om te ervaren hoe het voelt om vast te lopen in taal.”

CIJFERS TAALHUIZEN

TaalCafé activiteiten:

59 10 Boekel
49 Gemert-Bakel
(2020: 51)

TaalCafé deelnemers:

345 11 Boekel
334 Gemert-Bakel
(2020: 367)

Klik&Tik activiteiten:

98 23 Boekel
44 Gemert-Bakel
31 Laarbeek
(2020: 67)

Klik&Tik cursisten:

47 9 Boekel
21 Gemert-Bakel
17 Laarbeek
(2020: 37)

Taalhuisvrijwilligers: **52**

- 26 Taalmaatjes
- 21 TaalCafé & conversatieles vrijwilligers
- 5 Vrijwilligers digitale cursussen
- 4 Vrijwilligers Voor jou en je Kind

Conversatielessen Gemert-Bakel: **13**

Aantal deelnames: **66**

Koppelingen Taalmaatjes:

25 9 Boekel
16 Gemert-Bakel

Digisterker*:

3 2 Gemert-Bakel
1 Laarbeek
(2020: 2)

Digisterker cursisten:

20 14 Gemert-Bakel
6 Laarbeek
(2020: 13)

* In verband met corona is de geplande cursus in Boekel verplaatst naar februari 2022.

Training herkennen & doorverwijzen:

- 1 Workshop medewerkers Dorpsteam en gemeente Boekel
- 1 Workshop gezondheidszorgmedewerkers Boekel
- 1 Workshop medewerkers en vrijwilligers van Lumens
- 1x Inzet escapekoffer medewerkers gemeente Gemert-Bakel

PROGRAMMERING

Een greep uit de activiteiten die we in 2021 voor jong en oud organiseerden. Een mix van activiteiten bij landelijke campagnes voor leesbevordering en mediawijsheid, bij actuele maatschappelijke thema's, maar ook vanuit lokale samenwerking op het gebied van kunst, cultuur en lokaal erfgoed.

Schrijfwedstrijd

In maart organiseerden we in het kader van de Boekenweek een schrijfwedstrijd met als thema 'Tweestrijd'. We ontvingen een mooi aantal inzendingen, inhoudelijk zeer divers en voorzien van rijke taal. De inzendingen werden beoordeeld door een kundige en betrokken jury. De winnaar mocht gratis deelnemen aan de schrijfworkshop die we organiseerden in november tijdens Nederland Leest. Overige deelnemers van de schrijfwedstrijd kregen een korting op de workshop. De schrijfworkshop zat helemaal vol en werd geleid door een enthousiaste, vriendelijke en betrokken docent. Er was ruimte om te delen in een veilige en prettige sfeer.

“De schrijfworkshop was erg leuk. Zoiets zouden we vaker moeten doen, zelfs maandelijks in de vorm van een SchrijfCafé bijvoorbeeld.”

Maand van de Geschiedenis

In oktober organiseerden we Verhaal Lokaal over de textielindustrie in Gemert. Deze lezing in het Boerenbondsmuseum werd zeer goed bezocht. Er ontstonden interessante gesprekken met ervaringsdeskundigen.

PROGRAMMERING

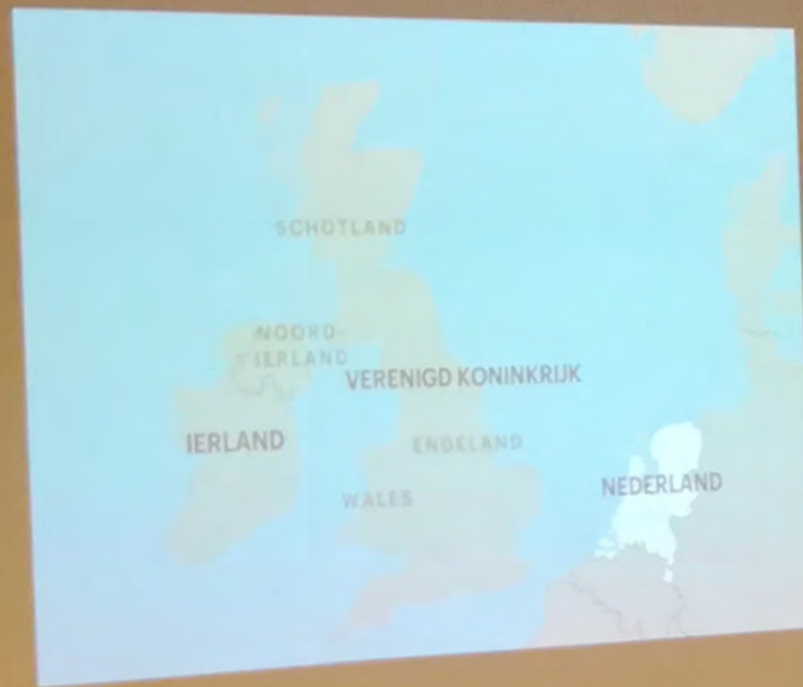
Literair Café

Drie spraakmakende literaire ontmoetingen met:

- Roxane van Iperen. De eerste online editie van het Literair Café was met ruim 60 kijkers zeer geslaagd. Roxane weet haar verhaal op een prachtige manier over te brengen en verbindt de geschiedenis van haar boek 't Hooge Nest op treffende wijze met de actualiteit van vandaag.
- Simone van der Vlugt. Op een boeiende wijze gaf Simone de bezoekers een kijkje in haar schrijverschap en het vele (historische) onderzoek dat ze daarvoor doet. Ze gaf bovendien een primeur weg door voor te lezen uit haar nieuwe boek dat in november nog moest verschijnen.
- Ilja Leonard Pfeiffer. Met zijn welsprekendheid bezorgde deze taalvirtuoos de circa 115 bezoekers een bijzonder onderhoudende avond. Het was volop genieten van de prachtige manier waarop Ilja fragmenten uit eigen werk voordroeg.

PROGRAMMERING

Historie van Noord-Ierland

- Lange historie van conflicten.
- Kolonisatie van Ierland door Engeland.
- 18de eeuw: Britse en Schotse kolonisten hebben 95 % van de grond in Noord-Ierland in handen.

Diverse KennisCafé's:

- KennisCafé 'Zin en onzin van vaccins'

Een zeer actueel thema dat ondanks de ingewikkelde materie heel interessant was, mede door de deskundige spreker en het betrokken publiek.

- KennisCafé 'Social media, lust of last?'

Mooie en leerzame avond over social media en pubers. De 14 bezoekers gingen met elkaar in gesprek, stelden vragen en wisselden ervaringen uit.

- KennisCafé 'Noord-Ierland'

18 geïnteresseerden werden door Kelly van Beeten meegenomen in de geschiedenis, het heden en de toekomst van Noord-Ierland.

- KennisCafé 'Bewegend leren'

Kleine opkomst, maar inhoudelijk erg interessant en aansprekend, mede door de verschillende werkvormen.

PROGRAMMERING

BuitenBieb

Een experiment door de bibliotheek naar buiten te verplaatsen. In het park, met lekkere stoelen en picknickkleedjes. Jammer dat de weergoden niet gunstig gestemd waren. Desondanks mochten we spontaan een nieuw lid inschrijven.

Kunstcafé Jan van Gemert

Een druk bezocht Kunstcafé met 45 bezoekers, inclusief familie en vrienden van Jan van Gemert zelf. Het werd een reünie van kunstminnende Gemertenaren die elkaar door corona lange tijd niet hadden gezien. De spreker was een zó goede kenner van het werk van Jan van Gemert en ging zo diep op de materie in dat het voor sommigen soms lastig te volgen was. De gezelligheid maakte gelukkig veel goed.

Aantal activiteiten: **43**
(2020: 190)

(Excl. activiteiten scholen
en Taalhuizen)

Aantal geregistreeerde
deelnemers: **516**
(2020: 1.057)

PROGRAMMERING

Diverse KennisFabrieken:

- KennisFabriek 'Bij de brandweer'

Een volgeboekte KennisFabriek. Wie wil er als kind niet bij de brandweer? De kinderen hadden de middag van hun leven bij de brandweer in Aarle-Rixtel.

- KennisFabriek 'Omgaan met mijn gescheiden ouders'

Dit werd een KennisFabriek op maat, met één deelnemer die in de praktijk van de spreker een individuele sessie mocht ontvangen.

- KennisFabriek Special 'Vulkanen, stenen en mineralen'

In totaal 15 kinderen van 8 t/m 12 jaar genoten van de interactieve en leerzame workshop. Natuurpark de Perekker in Boekel was een mooie locatie voor deze activiteit.

- Online KennisFabriek 'Leren omgaan met stress en spanning'

De open en ontspannen houding van de spreker zorgde er voor dat de 12 deelnemende kinderen zich veilig en op hun gemak voelden.

- KennisFabriek Special 'Digitale Code ochtend'

Code Qube stond garant voor een leuke, technische ochtend met het bouwen van websites en allerlei spellen rondom programmeren. De workshop werd goed ontvangen door een fanatieke groep kinderen en jongeren.

PROGRAMMERING

Speurtocht in alle bibliotheekvestigingen

Tijdens de Kinderboekenweek gingen kinderen op zoek naar allerlei beroepen in de bieb. Als vindersloon kregen alle speurders een welverdiend koekje. Een recept voor lekkere koeken en leuke boeken ging mee om thuis verder mee aan de slag te gaan.

BuitenBingo

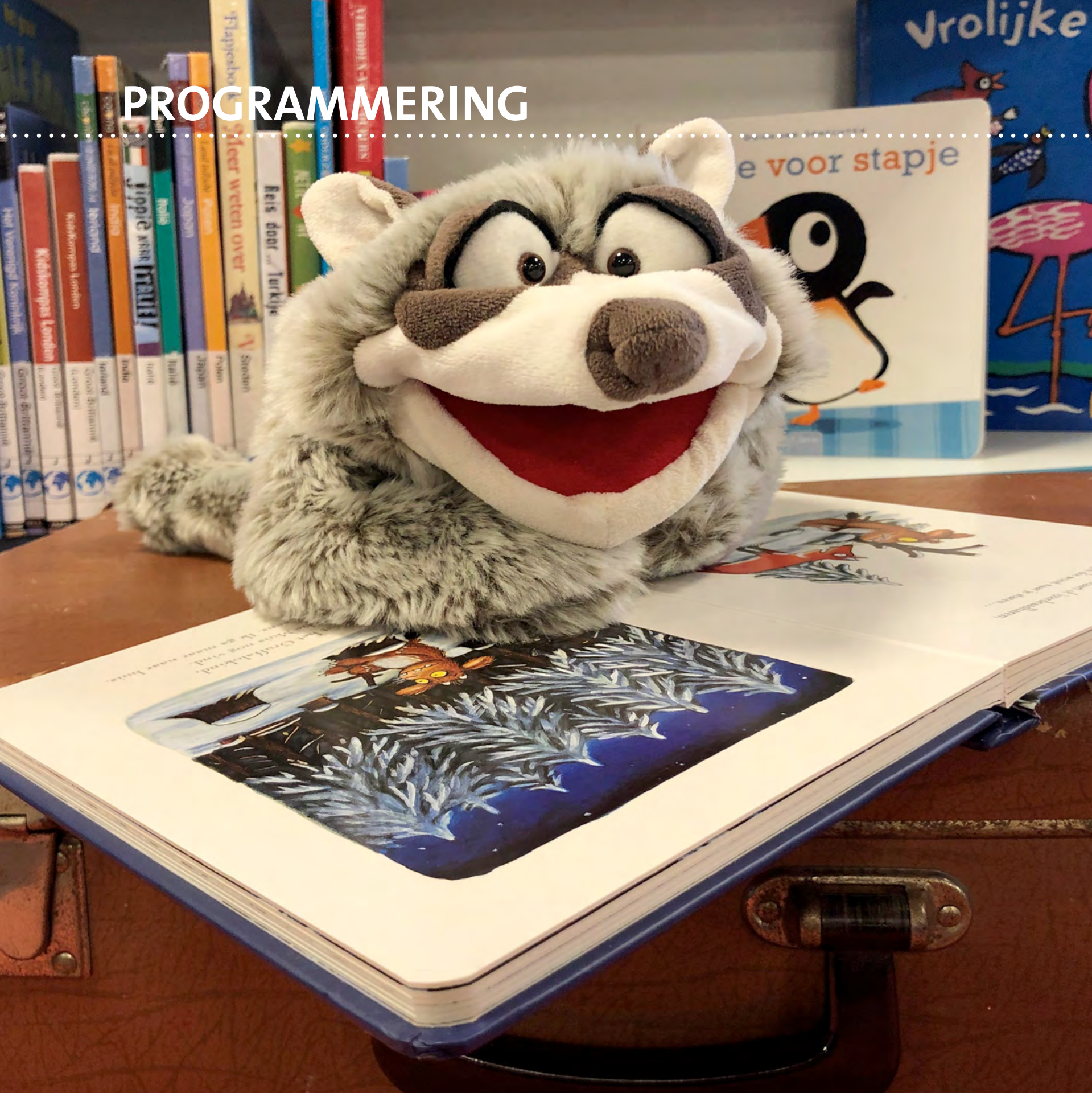
In de meivakantie en de kerstvakantie lekker naar buiten én samen nieuwe woorden leren. Heel wat enthousiaste kinderen en vaak ook hun ouders gingen met de bingokaarten op pad.

“Wat ontzettend leuk dat jullie dit organiseren, we zagen het toevallig voorbij komen via de nieuwsbrief op school. Doen jullie dit vaker? Onze kinderen vinden het erg interessant!”

Voorlezen in Openluchttheater in Mariahout

Een groot succes en een fijne samenwerking. Vier avonden in de zomervakantie genoten tientallen kinderen en hun ouders van de mooiste voorleesverhaaltjes midden in de natuur.

PROGRAMMERING

BabyBieb en PeuterBieb online

Zeer succesvol zijn onze activiteiten voor de allerkleinsten. Bij de BabyBieb speellezen ouders met hun baby's in kleine groepjes. Deze bijeenkomsten zaten elke keer vol. Inmiddels is BabyBieb Gemert uitgebreid met BabyBieb Boekel.

Als opvolging van de BabyBieb zijn we gestart met de PeuterBieb. Dat werden dit jaar logischerwijs online edities die we uitzonden via Zoom.

BoekStartcoach Angelique vertelt samen met handpop Wiebe Wasbeer de mooiste verhalen, en ondanks het beeldscherm, is er veel interactie met de peuters. Voordelen van het online uitzenden zijn dat we het hele werkgebied in één keer bestrijken en kinderopvang en peuterspeelzalen makkelijker met een hele groep peuters kunnen aansluiten.

In 2022 gaan we met de PeuterBieb weer voorlezen in de bibliotheek, Wiebe Wasbeer blijft daarbij een vertrouwd gezicht.

NETWERKKAART

Onze activiteiten voeren we uit met veel samenwerkingspartners.

Zowel lokaal, regionaal als op landelijk niveau.

Digitale bibliotheek - Landelijke content - Landelijke projecten

Branchevereniging + netwerkorganisatie

Directeurenoverleg Brabantse bibliotheken

Stichting Lezen en Schrijven Brabant (klankbordgroep) - Arbeidsmarktregio's Helmond - De Peel, Noord-Oost Brabant

Provinciale bibliotheekondersteuning

Regionaal kernteam & Bondgenootschap Aanpak laaggeletterdheid

Community of Practice Netwerk 9 regionale bibliotheken

Netwerk en samenwerking vanuit kernteams Gemeenten, Bibliotheek, Maatschappelijke organisaties (LEVgroep, Lumens, Dorpsteam/ondersteuners, Vluchtelingenwerk), ROC, Stichting Lezen en Schrijven

Bibliotheek De Lage Beemden vestigingen & kantoor

Basisscholen met een dBos

Basisscholen die alleen à la carte projecten afnemen

VMBO Gemert-Bakel (dBos)

VMBO Laarbeek

HAVO/VWO Gemert-Bakel

Voorschoolse organisaties met Boekstart

Samenwerking KBO

Samenwerking Seniorweb

Samenwerking Stichting Ceigoed

Samenwerking Stichting Leergeld

Samenwerking Stichting Dorpshuizen Laarbeek

Samenwerking met partners in MFA's

Samenwerking cultuur Gemert-Bakel, Kunstlokaal, De Eendracht cultuurhuis, De Bunker

Samenwerking Stichting Avond van de Poëzie

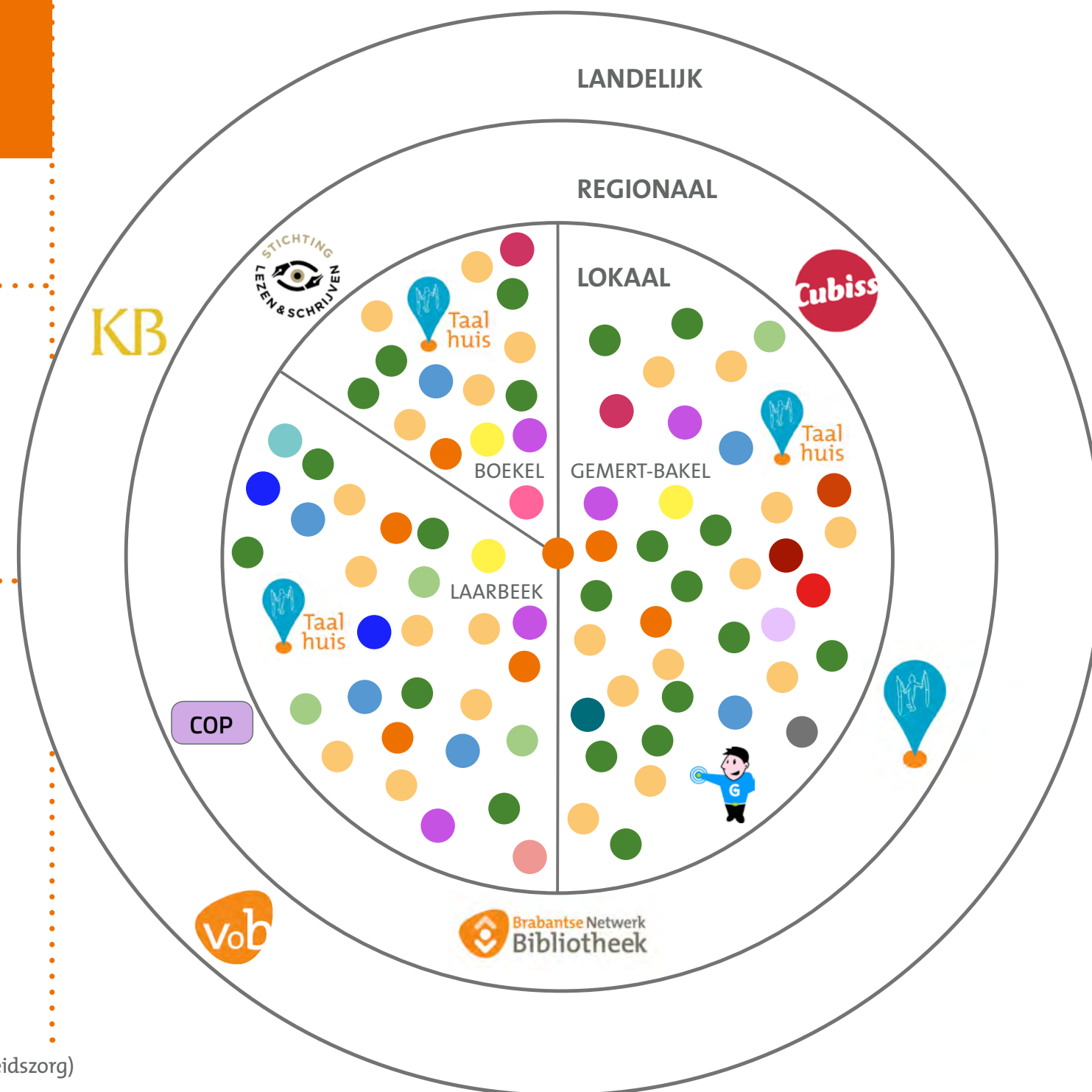
Samenwerking Heemkundekring De Kommanderij - Gemert Sint Achten op Boeckel - Boekel

Samenwerking Consultatiebureaus (GGD/Jeugdgezondheidszorg)

Wegwijzer Gemert-Bakel

OVER ONS

Bibliotheek De Lage Beemden is een kleine bibliotheekorganisatie die zich in snel tempo verder ontwikkelt als maatschappelijk-educatieve samenwerkingspartner.

Onze medewerkers bewegen zich steeds meer als vanzelfsprekende, zichtbare verbinder in het hart van de lokale gemeenschap. We werken elke dag met 18 medewerkers, 3 medewerkers sociale werkvoorziening, 5 flexmedewerkers en 120 vrijwillige medewerkers aan lezen en leren, verhalen, persoonlijke ontwikkeling en informatievoorziening voor en met alle inwoners in ons werkgebied.

Betrokken en veerkrachtig

Het team kenmerkt zich door betrokkenheid, creativiteit, flexibiliteit, veerkracht en kwaliteit.

Het afgelopen uitzonderlijke jaar bracht zorg en verdriet om zieke collega's en verlies van dierbaren.

We verloren een collega na een kort ziekbed. Op deze momenten is de betrokkenheid bij elkaar groot en waardevol.

Ontwikkelgericht werken

We besteedden het afgelopen jaar extra aandacht aan veerkracht, gezond begrenzen, samenwerken en feedback geven door een jaarprogramma ontwikkelgericht werken in te zetten.

En we bereidden met elkaar een nieuwe beleidsperiode van 2022-2025 voor, waarbij we leerden werken met een teamoverstijgend format voor onze jaarplannen.

Professionaliseringslag werken met vrijwilligers

Door de snelle groei van het aantal vrijwilligers hadden we behoefte aan een professionaliseringslag. In 2021 hebben we een vrijwilligerscoördinator aangesteld en zijn we gaan werken met een geautomatiseerd systeem voor vrijwilligersregistratie. Verder is de vrijwilligersovereenkomst vernieuwd en zijn het vrijwilligersbeleid en vrijwilligershandboek geactualiseerd. Het beleid en het handboek zijn afgeleid van ons personeelsbeleid.

Aantal medewerkers:

18 (10,6 fte)
(2020: 17)

Aantal vrijwilligers:

120
(2020: 84)

Aantal medewerkers sociale werkvoorziening:

3 (1,42 fte)
(2020: 3)

Aantal flexmedewerkers:

5
(2020: 4)

Leden Raad van Toezicht: **6** (2020: 5)

TOEKOMSTBESTENDIGE BIBLIOTHEEK

In 2021 is ons financiële huishoudboekje op orde en werden we opnieuw glansrijk gecertificeerd.

Financiën

We sluiten het jaar af met een kleine financiële plus van € 7.987,-. Ondanks de beperkingen die we door de coronapandemie hebben ervaren, hebben we geen beroep hoeven doen op de NOW-regeling. Een aantal doelsubsidies werd lager vastgesteld omdat dienstverlening niet kon worden uitgevoerd. Aan de andere kant hebben we ook minder kosten gemaakt omdat bepaalde activiteiten geen doorgang vonden. De volledige jaarrekening is te vinden op onze website www.bibliotheeklagebeemden.nl.

Certificering

Bibliotheek De Lage Beemden heeft in juli 2021 opnieuw het officiële kwaliteitscertificaat van de Certificeringsorganisatie Bibliotheekwerk, Cultuur en Taal (CBCT) ontvangen. Hiermee voldoet de organisatie aan de kwaliteitsnormen die gelden voor bibliotheek- en cultuurorganisaties. Belangrijke onderdelen van de toetsing zijn het maatschappelijk effect en de toekomstbestendigheid van de bibliotheek. Waar we heel trots op zijn, is dat we voor de samenwerking met het onderwijs een dikke tien hebben gekregen, de volle score op alle criteria die zijn beoordeeld in het certificeringstraject. Onze programma's BoekStart en Bibliotheek op school zijn een sterke basis gebleken en op deze basis wordt voortdurend verder gebouwd. De auditoren zijn zeer te spreken over de inspirerende wijze waarop Bibliotheek De Lage Beemden bezig is met haar taak. Het auditteam heeft er vertrouwen in dat de bibliotheek in de komende periode toekomstbestendig zal zijn en haar ambitie als maatschappelijke educatieve bibliotheek waar kan maken. Het certificaat is vier jaar geldig.

Voor de bibliotheek staan ook nog aandachtspunten in het auditrapport waar de komende tijd aan gewerkt gaat worden. Dat betreft onder andere het verder verbeteren van een aantal interne processen, en het nog beter meten en zichtbaar maken van de maatschappelijke waarde van de bibliotheek.

NAWOORD

Op het moment van schrijven zijn we begonnen aan een nieuwe beleidsperiode: 2022-2025. Onze organisatie en onze mensen zijn klaar voor de toekomst. Een toekomst waarin iedereen in Boekel, Gemert-Bakel en Laarbeek méé kan doen. Mensen voelen zich gezond, zijn sociaal actief en betrokken, ze zijn in staat de ontwikkelingen op maatschappelijk en technologisch vlak te volgen en ze weten hun weg te vinden wanneer ze informatie of hulp nodig hebben.

Dat is niet alleen onze droom, maar ook de ambitie die onze gemeenten voor hun inwoners hebben. Bibliotheek De Lage Beemden levert een belangrijke bijdrage om deze ambitie uit te laten komen. Door samen te werken aan de maatschappelijke opgaven in het Bibliotheekconvenant:

- Geletterde samenleving.
- Participatie in de informatiesamenleving.
- Leven lang ontwikkelen.

Open, samen, ontwikkelen, plezier

We werken vanuit een vernieuwde, heldere missie: met een open houding en verbonden met alle inwoners en samenwerkingspartners geeft de bibliotheek ruimte om je met plezier te ontwikkelen, om anderen te ontmoeten en om te ontspannen. Dat doen we vanuit onze basis van lezen, verhalen, leren en betrouwbare informatievoorziening. Zo verrijkt en versterkt de bibliotheek de samenleving.

De tijd waarin we leven maakt eens te meer duidelijk hoe belangrijk een sterke samenleving en een hecht sociaal weefsel zijn. Niet alleen corona maar ook de spanningen in het oosten van Europa die de hele wereld in hun greep houden, laten zien hoe snel welzijn en democratie onder druk komen te staan. Maar ook hoe vanzelfsprekend mensen de handen ineen slaan om hier een antwoord op te bieden. Vanuit de bibliotheek dragen we hier ons steentje graag aan bij.

de Bibliotheek
verrijkt je leven

